

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת נשא

|| פסוקי ברכת כהנים ||

• מן רבי ירחמיאל צבי משעדליץ •

דבר אל אהרן ואל בניו לאמור (ו כג).
מדוע אצל אהרן הכהן כתוב לשון דיבור
 ואצל בניו כתוב לשון אמירה. אך
 אהרן קדוש ה' היה עניו מאוד, והשב כי
 אינו ראוי לברך את ישראל עם קודש, ובכך
 הוצרך השם יתברך לצוותו בלשון 'דיבור',
 שהוא לשון גזירה שגוזרים עליו מן השמים
 לברך, אך הבנים ידעו מעצמם שהם אינם
 ראויים לכך אך הכל בזכות אבות כה של
 אביהם, ובכך מעצמם ירצו לברך את ישראל
 ולא הוצרך לצוות להם בלשון קשה וגזירה
 כי תלו את הכל בזכות אביהם.

הובא בתורת הרבי ר' ירחמיאל

• **דברי בינה** •

נשא את ראש בני גרשון גם הם וכו'. (ד
 כ-כ)

ואפשר לומר סמיכות הפרשיות: "אהרן
 ובניו יבואו וכו'" – וזה עובדא
 דאהרן ובניו, שתמיד ישימו כל איש על
 עבודתו, שיהזקו כל איש ישראל על עבודתו.
 "ולא יבואו לראות", היינו, שלא יראו להם
 כבלע את הקודש, מה שקלקלו – שעל ידי
 זה יוכלו לבוא לייאוש ה"ו. ואם יעשו כן
 "נשא את ראש בני גרשון" – שהם יהיה
 להם נשיאות ראש ממילא, אפילו מה שהוא
 בבחינת 'גרשון' שנראה לו שהוא כגר
 בארץ נכריה.

עמוד 17

• **דברי בינה** •

כה תברכו את בני ישראל. (ו כג)
'כה' הוא בלי טעם, היינו: אף על פי שאין
 אתם רואין שום תועלת מהברכה, אף
 על פי כן 'כה תברכו את בני ישראל וגו'.

עמוד סה

• **חלקת יהושע** •

נשא את ראש בני גרשון וגו'. (ד כב)
בספר דברי יחזקאל איתא, כשהיה אצל
 הר"ר **צבי זצלה"ה מרימנוב**,
 פירש "וידבר ה' אל משה", השם יתברך
 אומר לצדיק הדור "נשא את ראש בני
 גרשון", שינשא בני אדם המגורשים, ויגביה
 אותם, ואמר אשר הרגיש שבאלו הדברים
 וכוזה האיר והעלה נשמתו.

ריש פרשת נשא

• **תורת הדה"ק מלענטשנא** •

יברכך ה' וישמרך. (ו כד)
טעם שנאמרה ברכת כהנים בלשון יחיד. כי
 הברכה העיקרית הנהוצה לבני ישראל
 היא אחדות. כמו שנאמר במעמד הר סיני ושמות

אפילו נח שנשתתיר מהם, לא שהיה כדאי, אלא שמצא חן.

הרי לפנינו להדיא שמצד מעשיו לא היה נח ראוי להנצל מן המבול, שלא היה כדאי לזה, ואף הוא היה באותה גזירה, אלא שעל ידי שמצא חן בעיני ה', זכה להנצל ולהשתתיר מן המבול. ומוכח שמכח ה'חן', ישנה אפשרות לזכות אף בדברים שאין דרך וזכות להגיע אליהם, כאשר נושא חן יוכל לזכות להם.

והיא הברכה האמורה "ויהונך", יתן לך חן, כאשר על ידי זה החן, יוכל לזכות לכל הברכות אף בעינים שאין שורת הדין נותנת לקבלם. ועל כך מבקשים אנו, שנמצא חן בעיני אלקים אדם.

וישנם זמנים ואופנים מיוחדים שיכול איש ישראל לזכות על ידם לחן, כאשר ידוע שהחתנים יש להם חן, כחן הניתן על פני חתן, שנושאים חן בעיני אלקים ואדם. ובכוחם לנצל אלו העיתים המיוחדים הנעלים הניתנים להם, ובכח אותו חן המיוחד וחוט של חסד הנסוך על פניהם, לצאת מכל חבילין דמעיקון, ואף מדברים שקשה מאוד לאדם להנתק מהם, מכח החן יש באפשרות לצאת ולהנתק מהם מכל וכל, ולהיותו כאדם חדש.

וכן תהיה לעתיד לבוא גאולתנו ופדות נפשנו, כמו שנאמר (ירמיה לא א) "כה אָמַר ה' מִצָּא חֵן בְּפָנֶיךָ, עִם שְׂרִידֵי תְּרָב, הַלֹּךְ לְתַרְגֵּיעוֹ וְיִשְׂרָאֵל". כלומר, מתוך נשיאות חונם של ישראל יזכו עם שרידי רחב הללו לגאולה, הלוך להתרגיעו ישראל. ויה"ר שינצלו כראוי חן שמחתם, להיות שמחתם שלמה ורצויה, עדי נזכה כולנו לשמחה הכללית בביאת גואל צדק בב"א.

עליה לתורה לחתנים, תשס"ד

יש ב' ויהן שם ישראל", ודרשו חז"ל (מכילתא) "כאיש אחד בלב אחד".

עמוד מא

• תולדות אדם •

יברכך ה' וישמרך. (ו כד)
יברכך ה', בממון. וישמרך, מן המזיקין (במדבר יא ח). הנה ידוע מאמר חז"ל, וכבר אמרנו, שגדול נסיון העושר יותר מנסיון העוני, מפני שיכול לבוא ח"ו לידי "ורם לבבך וכו'", ודברים ה' יח. ויוכל למושך מזה כמה היזיקות רעות ומקרים רעים רח"ל. על כן הבטיח הפסוק כאן: יברכך ה' – בממון, ואף על פי כן ישמרך – מן המזיקין, שלא תבוא חם ושלום לזה ורם לבבך ושכחת ח"ו, והבן. פרשת נשא

• חבשר טוב •

יאר ה' פניו אליך ויהנך. (ו כה)
בפירוש תיבת "ויהונך", פירש רש"י ז"ל כדרשת הספרי "יתן לך חן".

ולחבין ענינה של ברכה הלזו, יתן לך חן.
אך, מכח החן אפשר להון את האדם אף כשאין המדה נותנת לחונו, כמה דאת אמרת [שמות לג יז] "גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה, כי מצאת חן בעיני", בעבור שמצאת חן בעיני.

ואף אם האדם מצידו ומצד מעשיו, אין שורת הדין נוטה לטובתו חלילה. – באם זוכה ונושא חינו בעיני המקום, יכול לזכות להוציא עצמו אף מדברים שנמבעו בו באין יכולת להנתק מהם.

וכן מוכח מדברי המדרש בראשית: אמר ר' אבא בר כהנא, 'כי נחמתי כי עשיתים – ונח מצא חן, אתמהא. אלא

• ישועות אברהם •

יאר ה' פניו אליך ויהונך. (ו כה)
הנה בכרכת כהנים גם כן נאמר
 "ויהונך" ופירש רש"י ז"ל: "יתן לך חן".
 וענין חן הוא, שאף על פי שאדם אינו כדאי
 לזה, כמו שאמרו ז"ל במדרש [ב"ר כה ט: ונה
 מצא חן אף על פי שאינו כדאי. בענין זה
 נתברכו בני ישראל על ידי הכהנים בכרכת
 'ויהונך', שבאם יהיה ח"ו זמנים שבני ישראל
 לא יהיו כדאים לזה – אף על פי כן יחול
 עליהם הברכות. כמו מלך בשר ודם שנותן
 מתנה לעבדו, כדי שיתראה ויתגדל כבודו
 של המלך על ידי זה. **וכן אמר אדוני אבי**
מורי ורבי [בעל דברי בינה זצ"ל]: 'כה
נתברכו' בלי טעם, והוא רק מחמת חן.
 פרשת מקץ תרע"ה

בספרים, שעיקר בריאת העולם היה. שיהיה
 השפעת העולם יורד רק על ידי ישראל, וכמו
 שידוע, שכל מצוה ומצוה הוא צינור אחר
 להשפיע על ידו.

וזה גם כן הפירוש "בשביל תרומה
 ומעשרות" שיהיו הם צינורות להשפיע
 לכל העולם. וכמו שאיתא "עשר בשביל
 שתתעשר". שעל ידי השפעת אותה מצוה:
 המעשר, יורד ההשפעת עשירות, וכמו כן
 אמר הכתוב "איש אשר יתן לכהן לו יהיה",
 ופירש רש"י: "לו יהיה ממון הרבה". ונמצא,
 עיקר כוונת בריאת העולם מסר השם
 יתברך אדנותו לישראל, שעל ידיהם יהיה
 כל טוב והשפעת העולם.

פרשת בא עמי סב

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו
 מתוך בני ישראל וכו' (ח יט).

חמש פעמים כתוב "בני ישראל" בפסוק,
 ופרש"י כמנין חמשה חומשי תורה.

ומדוע דוקא בפסוק זה ולא בפסוק אחר.
אכן [וכו'] כי כאשר ראו בני ישראל כי נתנה
 העבודה עבודת הקודש על כתף
 הלויים ומהם נלקחה העבודה הזאת, הלשה
 דעתם. ובכדי לפייסם ולהראותם, כי חס
 וחלילה לא נלקח מאתם, אדרבה כי עבודתה
 גדולה מאד, היא עבודת לימוד התורה
 הקדושה, וכל העוסק בתורה כאלו הקריב
 עולה' [מנחות ק"ג]. ואדרבה עבודתם עבודת
 לימוד התורה הקדושה היא נהגת תמיד בכל
 עת בלי שום זמן, כמו שנאמר [יהושע א ח]
 "והגית בו יומם ולילה", על כן נזכרו דוקא
 בפסוק הזה החמשה חומשי תורה.

עמוד ריא

• תולדות אדם •

ושמו את שמי על בני ישראל ואני
 אברכם. (ו כז)
אמר מורי המי [הרה"ק מאוסטרובא] ז"ל
 זי"ע: "ושמו את שמי על בני
 ישראל", היינו, אם לא יהיה שום מסך
 המבדיל ביני ובין בני ישראל, אזי "ואני"
 בעצמי "אברכם", ולא יצטרכו לכרכת
 כהנים. עד כאן דבריו הקדושים.
 דברי בינה עמי נה

• דברי בינה •

איש אשר יתן לכהן לו יהיה. (ח י)
הנה איתא במדרש: בראשית, בשביל
 ישראל שנקראו ראשית וכו',
 ובשביל תרומה ומעשרות. ושמעתי בשם
 מו"ח [הרה"ק מאוסטרובא] זצלה"ה זי"ע
 הכ"מ, ש"שביל" הוא צינור, שיהיו הם
 צינורות להשפיע לכל העולם. וכמו שאיתא

מורן הרה"ק רבי שרגא יאיר מביאלבורג זיע"א

בנו השלישי של רבינו הקדוש רבי נתן דוד משידלובצא זיע"א - נכד היהודי הקדוש. נולד בשנת תר"א. ובהגיעו לפרקו נשא לאשה את הרבנית מרת דינה רחל ע"ה בת הרה"ק רבי יקותיאל שמעלקא מסאסוב זצ"ל בן הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל.

מפורסם היה בכל רחבי פולין היהודית בקדושתו ובמופתיו הרבים, הוא אף האריך ימים מכל אחיו הקדושים, והיה נחשב לזקן נכדי היהודי הקדוש. לאחר פטירת אביו הקדוש הנהיג את חסידיו. בתחילה בעיר ביאלבורג, ולאחר שריפה שכילתה את ביתו בשנת תרס"ז עבר להתגורר בעיר ראדום.

בחכמתו ופקחותו הסתיר גדלותו מעין כל רואים, כאשר כלפי חוץ התנהג בפשטות ואף כמעשי תם כדי להסתיר גדלותו, וסחו חסידים כי היה נראה הרבי כמנותק לגמרי מכל הנעשה בעולם, אך כאשר פתח פיו הק' בחכמה ואמר דברי תורה, כשהוא שוזר בדבריו גימטריאות בגאונות עצומה [הם התורות שנדפסו ב'ארון עדות'], או אז ידעו כולם שענוותנותו גרמה לו זאת, כדי להסתיר את מדרגותיו. (הרה"ח ר' אליעזר דוד פרידמן זצ"ל, בשם הרה"ח ר' הירש מנדל קריבוס ז"ל שעוד זכה לראות טוהר פניו הקדושים)

פעם נכנס אליו חסיד להתייעץ עמו לבטל צרה שפקדה אותו, והשיב לו מה שהשיב, אך החסיד שחשב לעשות אחרת ניסה לשדלו ולשכנעו שאולי טוב לעשות הפוך, נענה הרבי לעומתו ואמר קצרות: "איך בין נישט קיין אדוואקאט!" - אינני 'טוען' ו'עורך דין' המסדר טענות במשפט. כאומר שרבי יש לו סייעתא דשמיע במה שנופל בדעתו, והקב"ה נותן תשובתו בפיו כדת מה להשיב, ועל כן לא שייך להתווכח ולשנות דעתו, אף שנראה כסותר את השכל.

אביו הרה"ק משידלובצא אמר לו קודם פטירתו, כי ישגיח על כך שלא יתפרסם, כי זו סגולה לאריכות ימים ושנים. ואכן שמר רבינו על הוראת אביו זו והאריך ימים, ונפטר ביום י"ג סיון שנת תרע"ב בהיותו למעלה משבעים שנים. בהלוויתו, המיטה הובלה רגלית ע"י החסידים האבלים מהלך של כמה פרסאות, עד העיר שידלובצא שם נטמן באוהל אביו הקדוש. דברי תורתו נדפסו בספר הקדוש "ארון עדות" על התורה והמועדים.

בנו יחידו וממלא מקומו הוא הרה"ק רבי נתן דוד משידלובצא (השני) זצ"ל, אשר כבר בחיי אביו שימש כיד ימינו. ועם פטירת אביו הוכתר למלאות מקומו. כן היו לו שני בנות: האחת היתה נשואה לבן אחיו רבי יוסף אליעזר מראדום זיע"א בנו של הרה"ק רבי פנחס מקינצק זיע"א. ובת נוספת שבזיו"ר היתה נשואה להרה"ק ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש' זיע"א. ולאחר שלא זכה להיפקד עמה בזש"ק נתפרדו, והיא נישאה להרה"ק רבי חיים מאנטניא זיע"א.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.